

Handlingsplan för funktionshinderfrågor

2018–2020

Region Örebro län

Förord

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning antogs av FN:s generalförsamling 2006. Konventionen gäller i Sverige sedan 2009.

Konventionen ska främja, skydda och säkerställa mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för personer med funktionsnedsättning. Alla lagar och offentlig verksamhet i Sverige ska följa konventionens artiklar.

De grundläggande principer som konventionen utgår från är jämlikhet och ickediskriminering. Personer med funktionsnedsättning har rätt att leva ett självständigt liv och delta i samhället på lika villkor som alla andra. Tillgänglighet är en allmän princip i konventionen, när det gäller den fysiska miljön men gäller också information och kommunikation.

Konventionen är vägledande för funktionshinderpolitiken och hur den offentliga sektorn ska arbeta. Det innebär att utgångspunkten är att människor är olika och har olika förutsättningar, behov och önskemål vilket ska vägas in när planering och genomförande av förändringar ska ske i samhället.

Region Örebro län arbetar för att konventionen ska förverkligas och för att uppnå de funktionshinderpolitiska målen. Med denna handlingsplan vill Region Örebro län vara ett föredöme och tydliggöra sin ambition i arbetet med att följa konventionen och uppnå de funktionshinderpolitiska målen.

Alla verksamheter inom Region Örebro län ska inom sina respektive ansvarsområden följa handlingsplanen.

Andreas Svahn
Regionstyrelsens ordförande

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Inledning

Region Örebro län har sedan 2002 haft ett program för funktionshinderfrågor. Det senaste programmet *Hälsa och livskraft åt alla* gällde perioden 2013–2016. Region Örebro län har tagit beslut om att begränsa antalet planer och program för en samlad styrning samt ökad tydlighet. Detta innebär bland annat att det i fortsättningen inte ska finnas ett separat program för funktionshinderfrågor. Därför har nu en *handlingsplan för funktionshinderfrågor* tagits fram. Handlingsplanen ska anslutas till de övergripande mål och inriktningsmål som finns i *Program för hållbar utveckling 2017–2020*.

Region Örebro läns egna verksamheter och de verksamheter som Region Örebro län finansierar omfattas alla av handlingsplanen för funktionshinderfrågor. Alla verksamheter ska föra in aktuella aktiviteter ur handlingsplanen i sina verksamhetsplaner.

Handlingsplanen är framtagen av representanter för olika förvaltningar inom Region Örebro län samt med representanter från Region Örebro läns funktionshinderorganisationer.

Definitioner av viktiga begrepp i handlingsplanen

I handlingsplanen används Socialstyrelsens definition av begreppen funktionsnedsättning och funktionshinder. Med *funktionsnedsättning* menas nedsättning av fysisk (inklusive perceptuella/sensoriska nedsättningar så som auditiva och visuella), psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Med *funktionshinder* menas den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

Hjälpmedel för det dagliga livet är, enligt Socialstyrelsen, individuellt utprovade produkter som syftar till att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet eller självständighet genom att kompensera en funktionsnedsättning. Det finns personliga hjälpmedel för det dagliga livet, behandlande hjälpmedel samt omvårdande hjälpmedel. Region Örebro län ansvarar för personliga hjälpmedel för det dagliga livet och för behandlingshjälpmedel.

Begreppet *tillgänglighet* används i den här handlingsplanen för att beskriva hur väl en verksamhet, plats eller lokal fungerar för personer med funktionsnedsättning. Tillgänglighet kan betyda olika saker i olika sammanhang. Inom funktionshinderområdet betyder det att skapa möjligheter för alla, oavsett funktionsförmåga, att kunna delta i samhället på jämlika villkor.

Med begreppet *funktionshinderorganisation* menas organisationer och föreningar som intressepolitiskt driver och bevakar frågor som är av vikt för personer med funktionsnedsättning.

Mål

Program för hållbar utveckling anger övergripande mål, inriktningsmål och strategier som Region Örebro län har inom området hållbar utveckling för programperioden 2017–2020.

Handlingsplanen för funktionshinderfrågor har sin utgångspunkt i det övergripande målet Social stabilitet, god hälsa och lika villkor. ”Vår organisation bidrar till social stabilitet, trygghet och tillit genom öppenhet och dialog. Våra verksamheter är jämlika och jämställda och främjar en god hälsa på likvärdiga villkor utifrån vars och ens individuella behov”. Handlingsplanen består av aktiviteter som relaterar till fyra av de inriktningsmål som finns under Social stabilitet, god hälsa och lika villkor.

Aktiviteter är på ett övergripande plan. Varje förvaltning och verksamhet ansvarar sedan för att i sina verksamhetsplaner tydliggöra vad den innebär inom det egna ansvarsområdet. De ska sedan planera, genomföra och följa upp aktiviteterna.

Handlingsplanen ska fungera som grund för konkreta åtgärder i verksamhetsplaner på samtliga nivåer inom regionens olika verksamheter. Den ska användas för att förbättra och utveckla tillgänglighet och delaktighet. Ett förverkligande av handlingsplanen innebär att det i alla verksamheter finns ett inkluderande förhållningssätt som beaktar de förutsättningar och behov som personer med funktionsnedsättning kan ha. Rådet för funktionshinderfrågor ska delta i uppföljning och utvärdering av regionens handlingsplan för funktionshinderfrågor samt föreslå revideringar.

Handlingsplanen ska gälla för samma period som Program för hållbar utveckling och gäller för perioden 2018–2020.

SOCIAL STABILITET, GOD HÄLSA OCH LIKA VILLKOR

ÖVERGRIPANDE MÅL

Vår organisation bidrar till social stabilitet, trygghet och tillit genom öppenhet och dialog. Våra verksamheter är jämlika och jämställda och främjar en god hälsa på likvärdiga villkor utifrån vars och ens individuella behov.

INRIKTNINGSMÅL

Våra verksamheter bidrar till ökat deltagande och påverkansmöjligheter genom öppna och inkluderande mötesplatser.

Aktivitet

Regionen Örebro län för en kontinuerlig dialog med brukarorganisationerna, den enskilde och närstående. Dessa bjuds in till olika forum där de har inflytande och påverkansmöjligheter.

Ansvar

Alla förvaltningar

Aktivitet

Region Örebro län väger in tillgängligheten vid bedömning av finansiering för alla typen av fritids- och kulturarrangemang samt stödjer/uppmuntrar olika fritids- och kulturarrangemang för personer med funktionsnedsättning.

Ansvar

Förvaltningen för regional utveckling
Regionkansliet

Aktivitet

Region Örebro län verkar för att samtliga fastigheter med regionfinansierad verksamhet i möjligaste mån är tillgängliga för och inkluderar alla.

Ansvar

Förvaltningen för regionservice

Aktivitet

Region Örebro län ska redovisa planering för möjliga åtgärder inom kollektivtrafiken för att öka tillgängligheten och likvärdigheten för personer med funktionsnedsättningar.

Ansvar

Förvaltningen för regional utveckling

INRIKTNINGSMÅL

Vår information, vårt bildspråk och vår kommunikation är tillgänglig och inkluderande.

Aktivitet

Vid utformning av information och digitala tjänster för vård, behandling och hjälpmedel ska behoven för personer med olika funktionsnedsättningar vägas in så att information och digitala tjänster utformas för och blir tillgängliga för alla.

Ansvar

Alla förvaltningar

INRIKTNINGSMÅL

Våra verksamheter är jämställda och jämlika och motverkar aktivt diskriminering och kränkande behandling.

Aktivitet

Region Örebro läns rutiner, riktlinjer och vårdprogram ska ge stöd för en likvärdig vård, behandling och bemötande.

Ansvar

Alla förvaltningar

Aktivitet

Behoven för personer med funktionsnedsättning ska beaktas vid verksamhetsplanering och i verksamhetsplaner på samtliga organisatoriska nivåer.

Ansvar

Alla förvaltningar

Aktivitet

Alla förtroendevalda, chefer och medarbetare ska ha kunskap om regionens Handlingsplan för funktionshinderfrågor och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Ansvar

Alla förvaltningar

Aktivitet

Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att få och att behålla en anställning eller erhålla arbetslivspraktik inom regionen. Ungdomar med funktionsnedsättning ska erbjudas feriepraktikplats och praktikplats under utbildningstiden.

Ansvar

Alla förvaltningar

Aktivitet

Medarbetare ges förutsättningar att få, behålla och utveckla den kompetens som behövs för att ge personer med funktionsnedsättning ett respektfullt bemötande samt förutsättningar att vara delaktiga i utformningen av sin egen vård och behandling.

Ansvar

Alla förvaltningar

Aktivitet

Region Örebro län ska skapa rutiner så att behov av somatisk vård särskilt beaktas för personer med psykisk- och/eller kognitiv funktionsnedsättning, som uppsöker hälso- och sjukvården.

Ansvar

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Förvaltningen för företagshälsa
tolkförmedling

Aktivitet

Region Örebro län ska på ett jämställt och jämlikt sätt tillhandahålla ändamåls- enliga hjälpmedel utifrån kunskapsbaserade och personcentrerade förskrivningar.

Ansvar

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Förvaltningen för folktandvård
Förvaltningen för företagshälsa
och tolkförmedling

INRIKTNINGSMÅL

Våra verksamheter är hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande.

Aktivitet

Region Örebro län stödjer individens egna förmågor till att själv kunna påverka, fatta beslut och förbättra sin hälsa och livskvalitet.

Ansvar

Alla förvaltningar

Aktivitet

Personer med funktionsnedsättning erbjuds, om behov finns, återkommande habilitering/rehabilitering, liksom korttids- och/eller intensivträning utifrån vårdplaner.

Ansvar

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Regionkansliet

Aktivitet

Region Örebro län följer och stödjer forskning inom funktionshinderområdet och bidrar till utvecklingen av behandlingsmetoder och hjälpmedel enligt ordnat införande, samt implementerar och utvärderar dessa åtgärder.

Ansvar

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Aktivitet

Region Örebro län initierar samverkan med universitet och högskolor och funktionshinderorganisationerna när det gäller forskning om hälsofrämjande- och sjukdomsförebyggande åtgärder inom funktionshinderområdet.

Ansvar

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Region Örebro län

Besöksadress: Eklundavägen 2, Örebro

Postadress: Box 1613, 701 16 Örebro

Tel: 019-602 70 00, Fax: 019-602 70 08

E-post: regionen@regionorebrolan.se

www.regionorebrolan.se